

Read the following passage carefully and answer Question Nos. 1 and 2 :

The paradox of the modern Internet is that while it connects us to the globe, it often creates a 'digital mirror' rather than a window. Algorithms, designed to maximize engagement, feed us content that mirrors our existing beliefs, preferences, and biases. This creates an echo chamber where our worldviews are constantly reinforced but rarely challenged. Intellectual growth requires friction—the uncomfortable rub of a dissenting opinion—yet the digital landscape is being smoothed out to ensure user comfort. When we lose the ability to navigate disagreement, our collective communication skills atrophy, leaving us ill-equipped for the messy, uncurated realities of face-to-face debate.

1. According to the author, why is 'friction' essential for intellectual development?
  - (A) It makes the Internet faster and more efficient ✗
  - (B) It reduces the amount of time spent on social media
  - ✓ (C) It involves encountering opposing viewpoints that challenge our thinking
  - (D) It helps users navigate the Internet without feeling uncomfortable

2. What, according to the author, is the long-term effect of digital 'echo chamber'?
  - (A) Improved global connectivity and understanding ✗
  - ✓ (B) A decrease in the ability to handle real-world disagreements
  - (C) Better technical skills for navigating complex social issues ✗
  - (D) Increased comfort and happiness for all Internet users ✗

Read the following passage carefully and answer Question Nos. 3 and 4 :

An ecological footprint is more than just a measurement; it is the mark we leave on the planet every day through our choices—what we eat, how we travel, and the wastes we create. Currently, many people use natural resources faster than the Earth can replenish them, a process that leads to deforestation, water scarcity, and rising greenhouse gas emissions. We do not merely inherit this planet from our ancestors; we are borrowing it from our children. Small changes, like switching to reusable water bottles or walking instead of driving, are not just 'nice ideas'—they are necessary steps to ensure the Earth remains habitable for future generations.

3. What is the primary message regarding the 'ecological footprint'?
  - (A) It is a permanent mark that cannot be reduced ✗
  - ✓ (B) It represents the collective impact of our daily consumption choices
  - (C) It is only relevant to large industrial factories ✗
  - (D) It is a scientific term used only for measuring soil quality ✗

4. Why does the author mention that we 'borrow' the Earth from our children?

- (A) To suggest that the Earth is a financial asset
(B) To explain why children should be in charge of environmental laws ✓
(C) To highlight our displacement
(D) To emphasize our duty to preserve resources for future people ✓

Read the following passage carefully and answer 'Question Nos. 5 and 6 :

The open-plan office of 'Vertex Design' was usually a hum of collaborative energy, but today, the silence was heavy. Damodar, a senior architect, stood by the window, staring at the printed blueprints of the new community centre. Across the room sat Seema, a junior designer whose hands hovered tentatively over her keyboard.

Earlier that morning, Damodar had discovered a critical measurement error in the structural supports—an error that originated from Seema's workstation. Instead of pulling her aside, Damodar had pointed it out during the all-hands briefing, his voice booming with a mix of frustration and disbelief. "We aren't here to play around with 'estimates', Seema. This could have cost us the contract."

Seema hadn't defended herself. She hadn't mentioned that she had worked forty-eight hours straight to meet Damodar's last-minute deadlines nor that she had flagged the specific measurement for his review three days prior in an e-mail he never opened. Now, the team was divided. Some whispered about Seema's 'sloppy work', while others were visibly uncomfortable with Damodar's public outburst. By the afternoon, the project was at a standstill, not because of the error—which was easily fixable—but because the bridge of trust between the leader and his team had collapsed.

5. In terms of interpersonal communication, Damodar's behaviour is best described as

- (A) assertive and transparent ✓
(B) directly reactive ✓ and damaging to a junior's psychological safety
(C) constructive and focussed on excellence ✓
(D) passive-aggressive and indirect ✓

6. What does 'bridge of trust' metaphor imply?

- (A) Damodar literally designs bridges as an architect ✓
(B) Communication is a physical structure that requires steel ✓
(C) Professional relationships require a stable foundation to function } 50-50
(D) Damodar and Seema are working on a bridge-building project ✓

Read the following passage carefully and answer Question Nos. 7 and 8 :

In his essay, *Politics and the English Language* (1946) George Orwell writes—

“... if thought corrupts language, language can also corrupt thought. A bad usage can spread by tradition and imitation, even among people who should and do know better. The inflated style itself is a kind of euphemism. A mass of Latin words falls upon the facts like soft snow, blurring the outline and covering up all the details. The great enemy of clear language is insincerity. When there is a gap between one's real and one's declared aims, one turns as it were instinctively to long words and exhausted idioms, like a cuttlefish spurting out ink.”

7. What is Orwell's primary argument regarding the relationship between language and thought?
- (A) Language is a fixed tool that cannot be changed by human thought ✗
(B) Poorly used language can actually degrade a person's ability to think clearly ✓
(C) Latin words are superior for describing complex political facts ✗
(D) Traditional imitation is the best way to keep a language alive ✗
8. According to Orwell, why does a writer 'instinctively' turn to long words and exhausted idioms?
- (A) To prove they have a high level of education ✗
(B) To ensure the audience understands every detail ✗
(C) To mask their true intentions or lack of sincerity ✓
(D) To honour the traditions of classical literature

Read the following passage carefully and answer Question Nos. 9 and 10 :

Before we can develop a really effective program to prevent auto accidents, we will have to learn far more than now about why such accidents happen. The National Safety Council, while pointing out that most accidents result from a combination of causes, and that few accidents are investigated carefully enough to determine exactly what their underlying causes were, estimates that in about 80% of accidents, the most important single factor is the driver himself. Bad weather, poor road conditions and defects in cars do cause some accidents, but generally speaking, such circumstances appear to be of minor significance compared with the mental and physical condition of the driver. And recent research indicates that the driver's physical condition is of less importance than his personality and his emotional state. Many, if not most, accidents, this research suggest are the result of wayward impulses and motivations of faulty judgements and attitudes of poorly controlled aggressiveness and competitiveness. Nearly two-thirds of the drivers involved in accidents were speeding, driving while under the influence of alcohol, disregarding stoplights or signs, or otherwise violating the law, according to the Safety Council. The pertinent question is why

people do
dangerous

9. The

(A)

(B)

(C) ✓

(D)

10. The

(A) ✓

(B)

(C)

(D)

Read the

The mind

sharpness

and as th

falls differ

if a writer

must, if h

be no plo

and perha

not a serie

envelope s

of the nov

aberration

possible?

the proper

11. Wha

(A)

(C)

12. Wha

(A) ✓

(B)

(C)

(D)

So So

PTCN-II-25

people drive so fast, drive after drinking, take risks in passing, or, in general, commit dangerous, careless, illegal, impulsive, or unfriendly acts when they get behind the wheel.

9. The author's reference to the National Safety Council serves to
- (A) provide a historical account of accident prevention strategies ✗
  - (B) present statistical authority to support the argument regarding driver responsibility
  - (C) criticise the lack of proper investigation into accidents ✓
  - (D) highlighting government inefficiency in traffic management
10. The phrase 'wayward impulses' refers to
- (A) sudden, uncontrolled and unpredictable urges ✓
  - (B) carefully controlled and disciplined actions ✗
  - (C) socially acceptable behavioural patterns ✗
  - (D) rational and well-thought-out decisions ✗

Read the following passage carefully and answer Question Nos. 11 and 12 :

The mind receives myriad impressions—trivial, fantastic, evanescent or engraved with the sharpness of steel. From all sides they come, an incessant shower of innumerable atoms; and as they fall, as they shape themselves into the life of Monday or Tuesday, the accent falls differently from of old; the moment of importance came not here but there; so that, if a writer were a free man and not a slave, if he could write what he chose, not what he must, if he could base his work upon his own feeling and not upon convention, there would be no plot, no comedy, no tragedy, no love interest or catastrophe in the accepted style, and perhaps not a single button sewn on as the Bond Street tailors would have it. Life is not a series of gig lamps symmetrically arranged; life is a luminous halo, a semi-transparent envelope surrounding us from the beginning of consciousness to the end. Is it not the task of the novelist to convey this varying, this unknown and uncircumscribed spirit, whatever aberration or complexity it may display, with as little mixture of the alien and external as possible? We are not pleading merely for courage and sincerity; we are suggesting that the proper stuff of fiction is a little other than custom would have us believe it.

11. What does the mind do, according to the writer?
- (A) Experience ✓
  - (B) Record ✓
  - (C) Receive
  - (D) All of these ✓
12. What does the term 'gig lamps' mean?
- (A) Oil lamps ✓
  - (B) Disco lights ✗
  - (C) Old-fashioned term for spectacles or eyeglasses ✗
  - (D) Lights used in carriages

field visit are required in several courses, such

13. Choose the sentence with correct punctuation.

(A) Field visits are required in several courses such as sociology and geography.

(B) Field visits are required in several courses, such as sociology and geography.

(C) Field visits are required, in several courses, such as sociology and geography.

(D) Field visits are required in several courses such as sociology, and geography.

14. Identify the incorrect term in the given sentence.

The competing teams were amicable.

(A) Competing

(B) Teams

(C) Were

(D) Amicable

Competition.

Amicable.

||

15. Which of the following is an active act?

(A) Hearing

(B) Listening

(C) Sleeping

(D) None of these

Action Passive

16. When a colleague brings personal problems to the meeting, you should

(A) refuse to discuss anything outside work

(B) listen and try to be empathetic

(C) get up and leave

(D) complain to the boss

I sat outside in the shadow

17. Identify the mistake in the given sentence.

I sat outside in the shadow.

(A) Outside

(B) In

(C) Shadow

(D) No error

18. All communication events have a/an

(A) source

(B) resource

(C) start

(D) end

Source

19. Letter, e-mail and telephone are examples of

(A) channel

(B) message

(C) feedback

(D) encoding

Let.

Read the following passage carefully and answer Question Nos. 20, 21 and 22 :

The term 'pesticide' covers a wide range of compounds including insecticides, fungicides, herbicides, rodenticides, molluscicides, nematicides, plant growth regulators and others. Among these, organochlorine (OC) insecticides, used successfully in controlling a number of diseases, such as malaria and typhus, were banned or restricted after the 1960s in most of the technologically advanced countries. The introduction of other synthetic insecticides—organophosphate (OP) insecticides in the 1960s, carbamates in 1970s and pyrethroids in 1980s and the introduction of herbicides and fungicides in the 1970s–1980s contributed greatly to pest control and agricultural output. Ideally a pesticide must be lethal to the targeted pests, but not to non-target species, including man. Unfortunately, this is not the case, so the controversy of use and abuse of pesticides has surfaced. The rampant use of these chemicals, under the adage, "if little is good, a lot more will be better" has played havoc with human and other life forms.

20. Different kinds of pesticides, like insecticides, fungicides, herbicides, rodenticides, molluscicides, nematicides, necessitate

- (A) extensive orientation to understand kinds of pests and unwanted elements
(B) proper usage and handling of chemicals
(C) knowledge of impact on agricultural output and non-target species
(D) All of the above

21. A synonym of the word, 'rampant' is

- (A) rife
(B) fort
(C) bridled
(D) limited

22. What does the adage, "if little is good, a lot more will be better" indicate?

- (A) Proper measurements are important
(B) Less usage will be more effective
(C) More usage will be more effective
(D) None of the above

23. Traffic lights are a form of

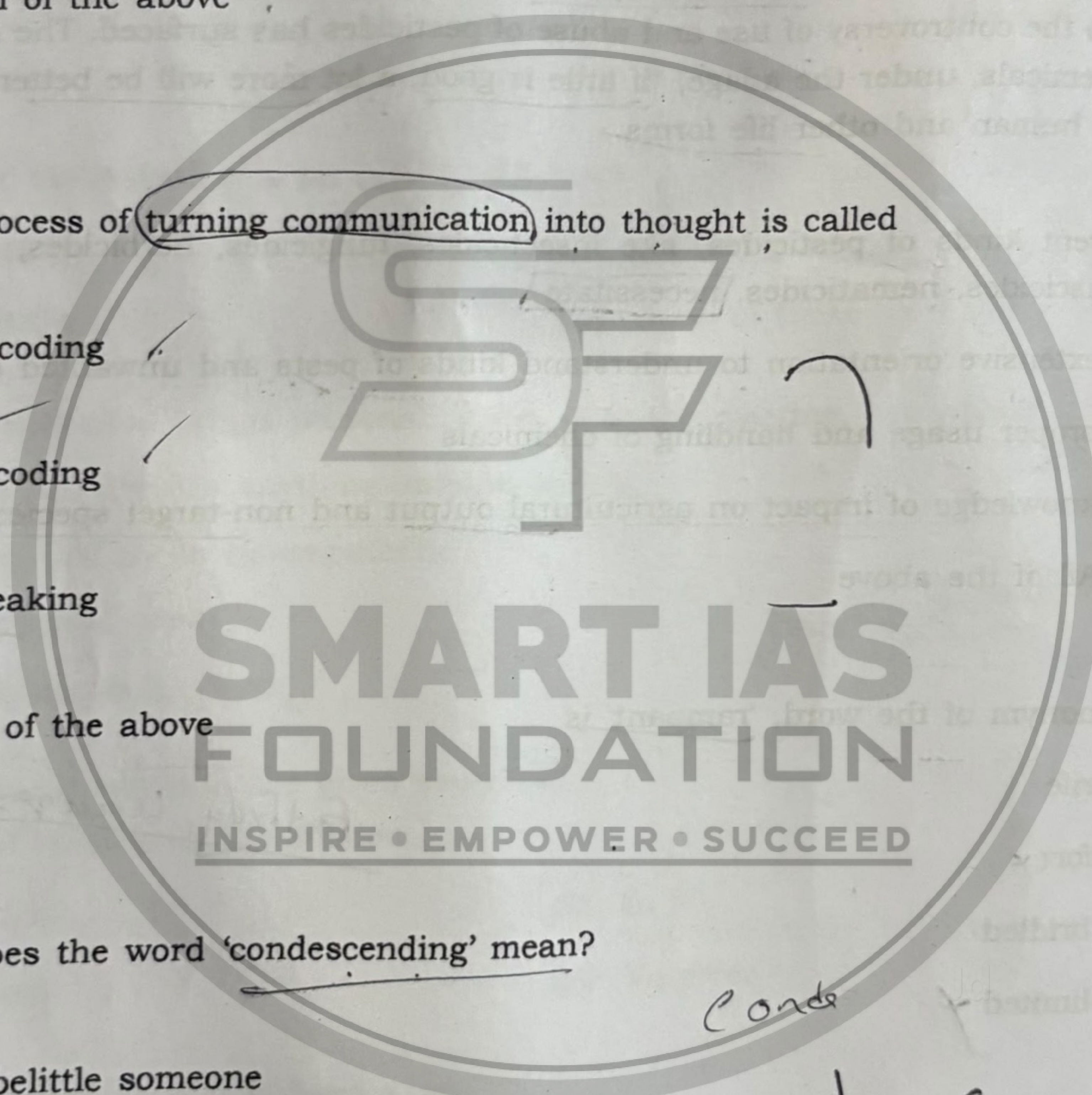
- (A) verbal communication
- (B) non-verbal communication
- (C) olfactory communication
- (D) All of the above

24. The process of turning communication into thought is called

- (A) encoding
- (B) decoding
- (C) speaking
- (D) All of the above

25. What does the word 'condescending' mean?

- (A) To belittle someone
- (B) Proud of oneself
- (C) A lie
- (D) False hope

Conde
↓
Con de
↓

Read
Inequ
Gend
differ
inequ
partic
have
or bu
Howe
gend
even
scrut
gend
of Br
stron
the fa
affect
be 'co
26.
27.
28.
PTCN

Read the following passage carefully and answer Question Nos. 26, 27 and 28 :

Inequality between women and men can appear in many different forms—it has many faces. Gender disparity is, in fact, not one affliction but a multitude of problems. Sometimes the different asymmetries are quite unrelated to each other. Indeed, there may be no significant inequality in one sphere but a great deal of inequality in another. For example, Japan has no particular gender bias in nutrition or health care or school education, but men do seem to have considerable relative advantage in securing high leadership positions in administration or business.

However, in other cases, gender inequality of one type tends to encourage and sustain gender inequality of other kinds. Consequential analysis can then be critically important even within the large corpus of gender relations in general, in order to examine and scrutinize how the different aspects of gender inequality relate to each other. For while gender inequality has many faces, these are not independent (like those in the austere image of Brahma in early Indian iconography). Rather, they speak to each other and sometimes strongly encourage one another. For example, when women lack decisional power within the family, which amounts to deprivation of women's effective agency, this can also adversely affect their own well-being. The two kinds of deprivation may not only move together—be 'covariant'—but they may be linked with each other through casual connections.

26. Which of the following expresses the central idea of the passage?
- (A) Gender inequality appears in different and interconnected forms ✓
  - (B) Gender inequality is uniform across all societies
  - (C) Economic inequality is the only form of gender inequality ✗
  - (D) Gender inequality is declining in modern times. ✗
27. What does the author mean by stating that different aspects of gender inequality 'speak to each other'?
- (A) They are independent and unrelated ✗
  - (B) They reinforce and encourage one another ✗
  - (C) They cancel each other out ✓
  - (D) They occur only in similar conditions ✓
28. The term 'effective agency' in the passage refers to
- (A) legal authority granted by the State ✗
  - (B) the ability to make meaningful decisions and act upon them ✓
  - (C) representation in political institutions ✗
  - (D) economic independence alone ✗

29. Two friends start walking simultaneously towards each other from two points 120 m apart. One friend takes a detour : after walking 40 m, he turns right and walks 15 m, then turns left and walks 25 m, and finally turns left again to return to the original road. If both friends walk at the same constant speed, what is the distance between them at the moment the first friend returns to the road?

- (A) 10 m (B) 15 m
(C) 25 m (D) 40 m

120 m ব্যৱধানত অৱস্থিত দুটা বিন্দুৰ পৰা দুজন বন্ধুৱে একে সময়তে ইজনে সিজনৰ দিশত খোজ কাঢ়ি অগ্ৰসৰ হ'ল। এজন বন্ধুৱে বাট সলালে : তেওঁ 40 m খোজ কাঢ়াৰ পিচত সোঁফালে ঘূৰি আৰু 15 m খোজ কাঢ়িলে, তাৰ পিচত তেওঁ বাওঁফালে ঘূৰি আৰু 25 m খোজ কাঢ়িলে, আৰু শেষত আকৌ বাওঁফালে ঘূৰি পূৰ্বৰ পথলৈ উভতি আহিল। যদি দুই বন্ধুৱে একে ধ্ৰুৱক দ্ৰুতিৰে খোজ কাঢ়িছিল, তেন্তে প্ৰথমজন বন্ধু পূৰ্বৰ পথলৈ উভতি অহাৰ মুহূৰ্তত দুই বন্ধুৰ মাজৰ দূৰত্ব কিমান আছিল?

- (A) 10 m (B) 15 m
(C) 25 m (D) 40 m

Instruction : Read the following information carefully and answer the Question Nos. 30 and 31 :

নিৰ্দেশনা : তলৰ তথ্যখিনি মনোযোগেৰে পঢ়ি প্ৰশ্ন নং 30 আৰু 31ৰ উত্তৰ দিয়ক :

Adhir Mishra has three children : Urmila, Raghu and Sumit. Sumit married Roma, the eldest daughter of Mr. and Mrs. Mohan. The Mohans married their youngest daughter to the eldest son of Mr. and Mrs. Sharma and they have two children Sandeep and Shaifali. The Mohans have two more children, Roshan and Bimla, both elder than Sheila. Sohan and Shivendar are sons of Sumit and Roma. Leela is the daughter of Sandeep.

অধীৰ মিশ্ৰৰ তিনিটা সন্তান : উৰ্মিলা, ৰঘু আৰু সুমিত। সুমিতে শ্ৰী আৰু শ্ৰীমতি মোহনৰ জ্যেষ্ঠা কন্যা ৰমাক বিয়া কৰাইছে। মোহনহঁতে তেওঁলোকৰ কনিষ্ঠা কন্যাক শ্ৰী আৰু শ্ৰীমতি শৰ্মাৰ জ্যেষ্ঠ পুত্ৰলৈ বিয়া দিছিল আৰু তেওঁলোকৰ দুটা সন্তান : সন্দীপ আৰু শৈফালী। মোহনহঁতৰ আৰু দুটা সন্তান আছে, ৰোশান আৰু বিমলা, তেওঁলোক দুয়ো শীলাতকৈ ডাঙৰ। শোহান আৰু শিৱেন্দৰ হ'ল সুমিত আৰু ৰমাৰ পুত্ৰ। লীলা হ'ল সন্দীপৰ জীয়ৰী।

30. How is Shivendar related to Roma's father?

- (A) Son-in-law (B) Cousin
(C) Grandson (D) Son

ৰমাৰ পিতৃৰ সৈতে শিৱেন্দৰৰ সম্পৰ্কটো কি?

- (A) জোঁৰাই (B) সম্পৰ্কীয় ভাতৃ
(C) নাতি (D) পুত্ৰ

28
28
2.5
100
300
400

31. What is the surname of Leela (from the paternal side)?

- (A) Sharma (B) Mohan
(C) Mishra (D) None of the above

লীলাৰ উপাধি (পিতৃ পক্ষৰ পৰা) কি ?

- (A) শৰ্মা (B) মোহন
(C) মিশ্ৰ (D) ওপৰৰ এটাও নহয়

32. A, B, C, D and E are five different integers. When written in the ascending order of values, the difference between any two adjacent integers is 4. D is the greatest and A is the least, B is greater than E but less than C . The sum of the integers is equal to E . What is the value of A ?

- (A) -9 (B) -7
(C) -5 (D) None of the above

A, B, C, D আৰু E হ'ল পাঁচটা পৃথক পূৰ্ণ সংখ্যা (integer). মানৰ আৰোহী ক্ৰমত লিখিলে, যিকোনো দুটা পাৰ্শ্বৱৰ্তী পূৰ্ণ সংখ্যাৰ পাৰ্থক্য 4 হ'ব। D হ'ল গৰিষ্ঠ, A হ'ল লঘিষ্ঠ, E তকৈ B ডাঙৰ কিন্তু C তকৈ সৰু। পূৰ্ণ সংখ্যাকেইটাৰ যোগফল E ৰ সমান। A ৰ মান কিমান?

- (A) -9 (B) -7
(C) -5 (D) ওপৰৰ এটাও নহয়

33. A vessel contains 100 litres of pure milk, of which 20 litres is taken out and replaced with 20 litres of water. Assume that the mixing is uniform and complete. Now, if the process is repeated one more time, what would be the ratio of pure milk to water in the vessel?

- (A) 9 : 16 (B) 16 : 9
(C) 3 : 2 (D) 2 : 3

পাত্ৰ এটাত 100 লিটাৰ বিশুদ্ধ গাখীৰ আছে, তাৰ পৰা 20 লিটাৰ উলিয়াই দি তাক 20 লিটাৰ পানীৰে সলনি কৰা হ'ল। মিশ্ৰণ প্ৰক্ৰিয়াটো সুসম আৰু সম্পূৰ্ণ বুলি গণ্য কৰক। এতিয়া যদি প্ৰক্ৰিয়াটো আৰু এবাৰ পুনৰাবৃত্তি কৰা হয়, তেন্তে পাত্ৰটোত থকা বিশুদ্ধ গাখীৰ আৰু পানীৰ অনুপাত কিমান হ'ব?

- (A) 9 : 16 (B) 16 : 9
(C) 3 : 2 (D) 2 : 3

34. You are currently taking the PG examination. One night while taking an after-dinner walk, you saw two people drinking in the neighborhood park. You could tell they were drinking alcohol from the smell, as well as from the label on the bottle.

What should be the best suitable course of action on your part?

- (A) Inform the local police yourself.
 (B) Approach the persons who were drinking and tell them that it is against the law to drink in the public and request them to go to a private place.
 (C) Mobilize your friends and remove the offenders from the park after a good dressing down.
 (D) Locate the park attendant and request him to inform the local police.

বৰ্তমান আপুনি স্নাতকোত্তৰ পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হৈ আছে। এদিন নৈশ-ভোজনৰ পিচত খোজ কাঢ়ি ওলাই যাওঁতে চুবুৰিৰ উদ্যানখনত দুজন ব্যক্তিয়ে কিবা পান কৰি থকা আপোনাৰ দৃষ্টিগোচৰ হ'ল। গন্ধ তথা বটলৰ লেবেলৰ পৰা আপুনি নিশ্চিত হ'ল যে তেওঁলোকে সুৰাপান কৰি আছে।

আপোনাৰ ফালৰ পৰা সৰ্বোত্তম কৰণীয় কি হ'ব?

- (A) নিজেই স্থানীয় আৰক্ষীক অৱগত কৰিব।
 (B) সুৰাপান কৰি থকা ব্যক্তি দুজনৰ ওচৰলৈ গৈ তেওঁলোকক বুজাব যে বাজুৰা স্থানত সুৰাপান কৰাটো আইনবিকল্প আৰু তেওঁলোকক কোনো নিজা ঠাইলৈ গুচি যাবলৈ অনুৰোধ কৰিব।
 (C) লগৰীয়া কেইজনমান গোটাই লৈ অপৰাধী দুজনক ভালদৰে ডাবি-ধমকি দি উদ্যানখনৰ পৰা বাহিৰ কৰি দিব।
 (D) উদ্যানৰ ৰখীয়াজনক বিচাৰি উলিয়াই তেওঁক স্থানীয় আৰক্ষীৰ লগত যোগাযোগ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিব।

35. In the figure given below, each of the nine boxes must be filled with an integer from 1 to 9, so that by adding the numbers in each row and column you get the same number. No integer may be repeated. What is the value of $x + y$?

8		y
x		
4	9	2

(A) 6

(C) 9

(B) 8

(D) 11

তলত দিয়া চিত্ৰৰ প্ৰত্যেকটো ঘৰ 1ৰ পৰা 9ৰ ভিতৰৰ পূৰ্ণ সংখ্যা এটাৰে ভৰাব লাগিব যাতে প্ৰত্যেক শাৰী আৰু স্তম্ভৰ সংখ্যাবোৰ যোগ কৰিলে আপুনি একেটা সংখ্যাকে পায়। কোনো পূৰ্ণ সংখ্যাৰ পুনৰাবৃত্তি হ'ব নোৱাৰিব। $x + y$ ৰ মান কিমান?

8		y
x		
4	9	2

(A) 6

(C) 9

(B) 8

(D) 11

36. Three of the following number pairs share a specific mathematical relationship and form a group. Which pair is the odd one out?

(24-121), (20-100), (16-64), (14-49)

(A) 24-121

(B) 16-64

(C) 14-49

(D) 20-100

নিম্নলিখিত সংখ্যা-যুগ্মকেইটাৰ ভিতৰত তিনিটাৰ এক নিৰ্দিষ্ট গাণিতিক সম্পৰ্ক আছে আৰু সিহঁতে এটা গোট গঠন কৰে। কোনটো সংখ্যা-যুগ্ম উক্ত গোটৰ ব্যতিক্রম?

(24-121), (20-100), (16-64), (14-49)

(A) 24-121

(B) 16-64

(C) 14-49

(D) 20-100

37. A simple mathematical operation in each number of the sequence 14, 18, 20, 24, 30, 32, ... results in a sequence of prime numbers. Which one of the following is the next number in the given sequence?

(A) 34

(B) 36

(C) 38

(D) 40

14, 18, 20, 24, 30, 32, ... অনুক্রমটোৰ প্ৰতিটো সংখ্যাত সৰল গাণিতিক প্ৰক্ৰিয়া এটা প্ৰয়োগ কৰিলে মৌলিক সংখ্যাৰ অনুক্রম এটা গঠন হয়। তলৰ কোনটো প্ৰদত্ত অনুক্রমটোৰ পৰৱৰ্তী সংখ্যা হ'ব?

(A) 34

(B) 36

(C) 38

(D) 40

38. What is the missing term in the series

6, 12, 36, 180, _____, 13860, 180180, ... ?

(A) 1080

(B) 1260

(C) 1440

(D) 1620

6, 12, 36, 180, _____, 13860, 180180, ... অনুক্রমটোৰ বাদ পৰা পদটো কি?

(A) 1080

(B) 1260

(C) 1440

(D) 1620

120
18
102

36
12
24
180
36
144
29
29
120
18

39. You are heading a team working on a time-bound government project. One of your most skilled members consistently delivers high-quality work but often misses internal deadlines, affecting coordination with others.

What should you do?

- I. Remove the member from the team to maintain discipline.
- II. Retain the member but assign tasks with flexible deadlines.
- III. Counsel the member and redesign the workflow to balance quality and timelines.
- IV. Ignore delays since output quality is high.

Which of the following options is correct?

- (A) II (B) III
 (C) I and IV (D) II and III

আপুনি সময়বদ্ধ চৰকাৰী প্ৰকল্প এটাত কাৰ্যৰত দল এটাৰ নেতৃত্ব বহন কৰিছে। আপোনাৰ অন্যতম দক্ষ সদস্য এজনে ধাৰাবাহিকভাৱে উচ্চমানৰ কাম আগবঢ়ায় যদিও তেওঁ প্ৰায়ে আন্তৰীণ সময়সীমা মানি চলাত ব্যৰ্থ হয়, যাৰ ফলত আনৰ সৈতে থকা সমন্বয়ত প্ৰভাৱ পৰে।

আপুনি কি কৰা উচিত?

- I. শৃংখলা বজাই ৰখাৰ স্বার্থত সদস্যজনক দলৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখিব।
- II. সদস্যজনক দলত ৰাখি থ'ব কিন্তু তেওঁক নমনীয় (flexible) সময়সীমাৰ কাম দিব।
- III. সদস্যজনক দিহা-পৰামৰ্শ দিব আৰু গুণগত মান আৰু সময়সীমাৰ মাজত সমতা বক্ষাৰ হেতু কাৰ্যপ্ৰবাহৰ ৰূপান্তৰ সলনি কৰিব।
- IV. বিলম্বসমূহ উপেক্ষা কৰিব যিহেতু কামবোৰৰ গুণগত মান উচ্চখাপৰ।

তলৰ বিকল্পসমূহৰ ভিতৰত কোনটো শুদ্ধ?

- (A) II (B) III
 (C) I আৰু IV (D) II আৰু III

40. Given below are two statements labelled as Assertion and Reason :

Assertion (A) : Transparency reduces corruption.

Reason (R) : Public scrutiny discourages malpractices.

Which of the following options is correct?

- (A) Both true, (R) explains (A) (B) Both true, no explanation
 (C) (A) true, (R) false (D) (A) false, (R) true

তলত দাবী (Assertion) আৰু কাৰণ (Reason) নামেৰে চিহ্নিত দুটা উক্তি (statement) দিয়া হৈছে:

দাবী (A) : স্বচ্ছতাই দুৰ্নীতি হ্রাস কৰে।

কাৰণ (R) : ৰাইজৰ নিৰীক্ষণে অপকৰ্মবোৰক নিৰুৎসাহিত কৰে।

তলৰ বিকল্পসমূহৰ ভিতৰত কোনটো শুদ্ধ?

- (A) দুয়োটাই শুদ্ধ, (R)এ (A)ক ব্যাখ্যা কৰে (B) দুয়োটাই শুদ্ধ, কোনো ব্যাখ্যা নাই
 (C) (A) শুদ্ধ, (R) অশুদ্ধ (D) (A) অশুদ্ধ, (R) শুদ্ধ

41. A company is hiring a Marketing Manager. The candidate must fulfill the following criteria :

- I. Be graduate with at least 60% marks.
- II. Have a Post-graduate degree/diploma in Marketing with at least 55% marks.
- III. Have at least 3 years of work experience in Marketing.
- IV. Be between 25 and 35 years of age on 01.01.2023.

Exceptions :

- (i) If a candidate fulfills all criteria except (II) but has 5 years of work experience, refer his/her candidature to the VP (Vice President).
- (ii) If a candidate fulfills all criteria except (I), but secured at least 65% marks in his/her Post-graduation, refer his/her candidature to the Director.

Profile :

Rohan is 29 years old (born in 1994). He holds a bachelor's degree with 58% marks. He completed his MBA in Marketing with 68% marks. He has been working as a marketing executive for the last 4 years.

What decision should be taken regarding Rohan's candidature?

- (A) Refer to the Director. (B) Refer to the VP.
(C) The candidate is selected. (D) The candidate is rejected.

কোম্পানী এটাই বিপণন পৰিচালক (Marketing Manager) এজন নিয়োগ কৰিব বিচাৰিছে। প্ৰাৰ্থীসকলে নিম্নলিখিত স্বত্বাৱলী পূৰণ কৰাটো বাধ্যতামূলক।

- I. স্নাতক পৰীক্ষাত কমেও 60% নম্বৰ প্ৰাপ্ত হ'ব লাগিব।
- II. কমেও 55% নম্বৰৰ সৈতে বিপণনত (Marketing) স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী/ডিপ্ল'মা থাকিব লাগিব।
- III. বিপণনত কমেও 3 বছৰৰ কৰ্ম অভিজ্ঞতা থাকিব লাগিব।
- IV. বয়স 01.01.2023 তাৰিখত 25 বছৰ আৰু 35 বছৰৰ ভিতৰত হ'ব লাগিব।

ব্যতিক্ৰমসমূহ :

- (i) যদি এজন প্ৰাৰ্থীয়ে (II) নং চৰ্তৰ বাহিৰে বাকী সকলো চৰ্ত পূৰণ কৰে কিন্তু তেওঁৰ 5 বছৰৰ কৰ্ম অভিজ্ঞতা থাকে তেন্তে তেওঁৰ প্ৰাৰ্থিত্ব উপসভাপতি (Vice President)ৰ বিবেচনাৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰিব লাগিব।
- (ii) যদি এজন প্ৰাৰ্থীয়ে (I) নং চৰ্তৰ বাহিৰে বাকী সকলো চৰ্ত পূৰণ কৰে কিন্তু তেওঁ স্নাতকোত্তৰ পৰীক্ষাত কমেও 65% নম্বৰ লাভ কৰিছে তেন্তে তেওঁৰ প্ৰাৰ্থিত্ব সঞ্চালকৰ বিবেচনাৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰিব লাগিব।

প্ৰাৰ্থীজনৰ অৰ্থতা :

ৰোহনৰ বয়স 29 বছৰ (জন্ম 1994 চনত)। তেওঁ 58% নম্বৰসহ স্নাতক ডিগ্ৰীধাৰী। তেওঁ বিপণনত 68% নম্বৰসহ MBA কৰিছে। যোৱা চাৰি বছৰ ধৰি তেওঁ বিপণন কাৰ্যবাহী (marketing executive) হিচাপে কৰ্মৰত হৈ আছে।

ৰোহনৰ প্ৰাৰ্থিত্বৰ ক্ষেত্ৰত কি সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা উচিত হ'ব?

- (A) সঞ্চালকৰ বিবেচনাৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰক। (B) উপসভাপতিৰ বিবেচনাৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰক।
(C) প্ৰাৰ্থীজনক চয়ন কৰক। (D) প্ৰাৰ্থীজনক অগ্ৰাহ্য কৰক।

42. What is the relationship between the following two statements?

Statement (I) : The State Government has suddenly declared a mandatory two-day holiday for all schools and colleges in the coastal districts.

Statement (II) : The coast guard has issued a strict advisory ordering all fishermen to suspend operations and return to the shore immediately.

- (A) Statement (I) is the cause and Statement (II) is its effect.
 (B) Statement (II) is the cause and Statement (I) is its effect.
 (C) Both statements are effects of a common cause.
 (D) Both statements are effects of independent causes.

তলত উল্লেখ কৰা উক্তি দুটাৰ মাজত সম্পৰ্ক কি ?

উক্তি (I) : ৰাজ্য চৰকাৰে হঠাতে উপকূলীয় জিলাসমূহৰ সকলো বিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয় দুদিনৰ বাবে বাধ্যতামূলকভাৱে বন্ধ ৰখাৰ নিৰ্দেশ জাৰি কৰিছে।

উক্তি (II) : উপকূলৰক্ষী বাহিনীয়ে এক কঠোৰ নিৰ্দেশনা জাৰি কৰি সকলো মাছমৰীয়াক মাছ ধৰা কাৰ্য বন্ধ কৰি তৎক্ষণাত পাবলৈ উভতি আহিবলৈ আদেশ দিছে।

- (A) উক্তি (I) হ'ল কাৰণ আৰু উক্তি (II) হ'ল তাৰ ফল।
 (B) উক্তি (II) হ'ল কাৰণ আৰু উক্তি (I) হ'ল তাৰ ফল।
 (C) দুয়োটা উক্তি একেটা কাৰণৰ ফল।
 (D) দুয়োটা উক্তি দুটা স্বতন্ত্ৰীয়া কাৰণৰ ফল।

43. Three candidates—Amit, Bharat and Chirag—appeared for an interview. Given that at least one of them is speaking the truth, consider the following statements :

I. Amit : "At least one of us is speaking the truth."

II. Bharat : "Exactly two of us are speaking the truth."

III. Chirag : "All three of us are speaking the truth."

How many of them are actually speaking the truth?

- (A) One
 (C) Three

(B) Two

(D) Inconclusive

T F
 1-2
 2-1
 3-0

অমিত, ভৰত আৰু চিৰাগ—এই তিনিজন প্ৰাৰ্থীয়ে সাক্ষাৎকাৰ এটাত অৱতীৰ্ণ হৈছিল। কোৱা হৈছে যে তেওঁলোকৰ ভিতৰত কমেও এজনে সঁচা কয়। এতিয়া তলৰ উক্তিকেইটা বিবেচনা কৰক :

I. অমিত : "আমাৰ ভিতৰত কমেও এজনে সঁচা কয়।"

II. ভৰত : "আমাৰ ভিতৰত সঠিক দুজনে সঁচা কয়।"

III. চিৰাগ : "আমি তিনিওজনে সঁচা কওঁ।"

তিনিজনৰ ভিতৰত কেইজনে প্ৰকৃততে সঁচা কৈছে?

(A) এজনে

(C) তিনিজনে

(B) দুজনে

(D) মীমাংসাহীন (Inconclusive)

44. If $X = 48$ and $ACT = 48$, then BAT is equal to which of the following?

- (A) 46 (B) 48
(C) 69 (D) 92

যদি $X = 48$ আৰু $ACT = 48$, তেন্তে BAT তলত দিয়া কোনটোৰ সমান?

- (A) 46 (B) 48
(C) 69 (D) 92

$X = 48$
 $ACT = 48$
 $BAT =$
A B C
A B

45. Ramanujam was studying for his examinations and the lights went off. It was around 1:00 a.m. He lighted two uniform candles of equal length but one is thicker than the other. The thick candle lasts six hours and the thin one two hours less. When he finally went to sleep, the thick candle was twice as long as the thin one. For how many hours did Ramanujam study in the candlelight that night?

- (A) 2 hours (B) 3 hours
(C) 2 hours and 45 minutes (D) 4 hours

ৰামানুজমে পৰীক্ষাৰ বাবে পঢ়ি আছিল আৰু তেনেতে বিজুলী চাকি নুমাই থাকিল। তেতিয়া নিশা প্ৰায় 1:00 বাজিছিল। তেওঁ সমান দৈৰ্ঘ্যৰ সুষম কিন্তু এডাল মোটা আৰু এডাল ক্ষীণ মমবাতি জ্বলাই ল'লে। মোটা মমবাতিডাল 6 ঘণ্টা জ্বলে আৰু ক্ষীণডাল তাতকৈ 2 ঘণ্টা কমকৈ জ্বলে। তেওঁ শুবলৈ যোৱাৰ সময়ত, মোটা মমবাতিডাল ক্ষীণডালতকৈ দুগুণ দীঘল অৱস্থাত থাকি গ'ল। সেই বাতি ৰামানুজমে মমবাতিৰ পোহৰত কেই ঘণ্টা পঢ়িছিল?

- (A) 2 ঘণ্টা (B) 3 ঘণ্টা
(C) 2 ঘণ্টা আৰু 45 মিনিট (D) 4 ঘণ্টা

46. What is the number that does not logically fit in the given series?

445, 221, 109, 46, 25, 11, 4

- (A) 221 (B) 109
(C) 46 (D) 25

প্ৰদত্ত অনুক্ৰমটোত যুক্তিগতভাৱে খাপ নোখোৱা সংখ্যাটো কি?

445, 221, 109, 46, 25, 11, 4

- (A) 221 (B) 109
(C) 46 (D) 25

PTCN-II-25/295-A

SMART IAS
FOUNDATION
INSPIRE • EMPOWER • SUCCEED

71
42
47
27
11
19
788 55
72

46
25
21
109
46
63

221
109
7
7
P.T.O.
42

445
221
221
21

17

47. If

$$\begin{array}{r} 2a \\ \times b2 \\ \hline c6 \\ 84 \\ \hline 8d6 \end{array}$$

here a , b , c and d are digits, what is $a+b$ equal to?

- (A) 4 (B) 6
(C) 9 (D) 11

যদি

$$\begin{array}{r} 2a \\ \times b2 \\ \hline c6 \\ 84 \\ \hline 8d6 \end{array}$$

ইয়াত a , b , c আৰু d এ অংক (digit) বুজাইছে, তেন্তে $a+b$ ৰ মান কিমান?

- (A) 4 (B) 6
(C) 9 (D) 11

48. If

$$I = \frac{3}{4} \div \frac{5}{6}$$

$$II = 3 \div [(4 \div 5) \div 6]$$

$$III = [3 \div (4 \div 5)] \div 6$$

$$IV = 3 \div 4(5 \div 6)$$

then which of the following options is correct?

- (A) I and II are equal (B) I and III are equal
(C) I and IV are equal (D) All are equal

যদি

$$I = \frac{3}{4} \div \frac{5}{6}$$

$$II = 3 \div [(4 \div 5) \div 6]$$

$$III = [3 \div (4 \div 5)] \div 6$$

$$IV = 3 \div 4(5 \div 6)$$

তেন্তে তলৰ বিকল্পসমূহৰ ভিতৰত কোনটো শুদ্ধ?

- (A) I আৰু II সমান (B) I আৰু III সমান
(C) I আৰু IV সমান (D) সকলো সমান

3 A R

49. Consider the following statements :

1. All analysts are researchers.
2. Some researchers are policymakers.
3. No policymaker is an activist.
4. Some activists are journalists.

Conclusions :

- I. Some researchers are not activists.
- II. No analyst is an activist.
- III. Some journalists are not researchers.
- IV. Some policymakers are not journalists.

Which of the following options is correct?

- (A) I (B) I and II
(C) I and IV (D) I, II and III

নিম্নলিখিত উক্তিৰোৰ বিবেচনা কৰক :

1. সকলো বিশ্লেষকেই গৱেষক।
2. কিছুমান গৱেষক নীতিনিৰ্ধাৰক।
3. কোনো নীতিনিৰ্ধাৰক সক্ৰিয় কৰ্মী নহয়।
4. কিছুমান সক্ৰিয় কৰ্মী সাংবাদিক।

সিদ্ধান্তসমূহ :

- I. কিছুমান গৱেষক সক্ৰিয় কৰ্মী নহয়।
- II. কোনো বিশ্লেষক সক্ৰিয় কৰ্মী নহয়।
- III. কিছুমান সাংবাদিক গৱেষক নহয়।
- IV. কিছুমান নীতিনিৰ্ধাৰক সাংবাদিক নহয়।

তলৰ বিকল্পসমূহৰ ভিতৰত কোনটো শুদ্ধ ?

- (A) I (B) I আৰু II
(C) I আৰু IV (D) I, II আৰু III

50. Consider the following :

On account of increasing environmental awareness, many urban residents have started using public transportation instead of private vehicles, resulting in a noticeable reduction in the traffic congestion in the city.

Conclusions :

- I. Environmental awareness is the only reason for reduced traffic congestion in cities.
- II. A change in public behavior can significantly influence urban environmental conditions.
- III. Public transportation system in cities has improved in recent times.

Which of the following options is correct?

- (A) Only the conclusion II follows
(B) Only conclusions I and II follow
(C) Only conclusions II and III follow
(D) All conclusions follow

নিম্নলিখিতবোৰ বিবেচনা কৰক :

পৰিবেশৰ প্ৰতি সজাগতা বৃদ্ধি হোৱাৰ কাৰণে বহুসংখ্যক নগৰীয়া বাসিন্দাই ব্যক্তিগত বাহনৰ সলনি ৰাজহুৱা পৰিবহণ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে, ফলত মহানগৰত যানজট লক্ষণীয়ভাৱে হ্রাস পাইছে।

সিদ্ধান্তসমূহ :

- I. মহানগৰসমূহত যানজট কমি যোৱাৰ একমাত্ৰ কাৰণ হ'ল পৰিবেশৰ প্ৰতি সজাগতা।
- II. জনসাধাৰণৰ আচৰণৰ পৰিৱৰ্তনে নগৰীয়া পৰিবেশতন্ত্ৰত বিস্তৰ প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে।
- III. সাম্প্ৰতিক সময়ত মহানগৰসমূহত ৰাজহুৱা পৰিবহণ ব্যৱহাৰ উন্নতি হৈছে।

তলৰ বিকল্পসমূহৰ ভিতৰত কোনটো শুদ্ধ ?

- (A) কেৱল II নং সিদ্ধান্তটোহে শুদ্ধ
- (B) কেৱল I আৰু II নং সিদ্ধান্ত শুদ্ধ
- (C) কেৱল II আৰু III নং সিদ্ধান্ত শুদ্ধ
- (D) আটাইবোৰ সিদ্ধান্তই শুদ্ধ

51. Which of the following equations has $\sqrt{1+\sqrt[3]{2}}$ as a solution?

- (A) $x^2 - 1 = 0$
- (B) $x^3 + x^2 + x + 1 = 0$
- (C) $(x^2 - 1)^3 - 2 = 0$
- (D) $(x^3 - 2)^2 + 1 = 0$

তলৰ কোনটো সমীকৰণৰ সমাধান $\sqrt{1+\sqrt[3]{2}}$?

- (A) $x^2 - 1 = 0$
- (B) $x^3 + x^2 + x + 1 = 0$
- (C) $(x^2 - 1)^3 - 2 = 0$
- (D) $(x^3 - 2)^2 + 1 = 0$

52. Which of the following is the smallest prime divisor of the number 20677?

- (A) 3
- (B) 5
- (C) 11
- (D) 23

তলৰ কোনটো সংখ্যা 20677ৰ লঘিষ্ঠ মৌলিক ভাজক (prime divisor) ?

- (A) 3
- (B) 5
- (C) 11
- (D) 23

53. What is the value of $\left(\frac{1}{3}\right)^{-10} \times (27)^{-3} + (0.2)^{-4} \times (25)^{-2} + (64)^{1/3}$?

- (A) 1
- (B) 3
- (C) 8
- (D) 16

$\left(\frac{1}{3}\right)^{-10} \times (27)^{-3} + (0.2)^{-4} \times (25)^{-2} + (64)^{1/3}$ ৰ মান কিমান ?

- (A) 1
- (B) 3
- (C) 8
- (D) 16

54. The denominator of a fraction is smaller than the square of the numerator by 1. If 2 is added to both the numerator and the denominator, then the resulting fraction is greater than $\frac{1}{3}$. If 3 is subtracted from both the numerator and the denominator, then the resulting fraction is positive but less than $\frac{1}{10}$. What is the fraction?

(A) $\frac{3}{8}$

(B) $\frac{4}{15}$

(C) $\frac{5}{24}$

(D) $\frac{6}{35}$

ভগ্নাংশ এটাৰ হৰ (denominator) লব (numerator)ৰ বৰ্গতকৈ 1 সৰু। লব আৰু হৰ দুয়োৰে সৈতে 2 যোগ দিলে লব ভগ্নাংশটো $\frac{1}{3}$ তকৈ ডাঙৰ হয়। লব আৰু হৰ দুয়োৰে পৰা 3 বিয়োগ কৰিলে লব ভগ্নাংশটো ধনাত্মক কিন্তু $\frac{1}{10}$ তকৈ সৰু হয়। ভগ্নাংশটো কি?

(A) $\frac{3}{8}$

(B) $\frac{4}{15}$

(C) $\frac{5}{24}$

(D) $\frac{6}{35}$

55. The number $\frac{1}{\sqrt{3} + \sqrt{2}}$ is equal to which of the following?

(A) $\frac{1}{\sqrt{3} - \sqrt{2}}$

(B) $\frac{\sqrt{3} - \sqrt{2}}{2\sqrt{3}}$

(C) $\frac{\sqrt{3} - \sqrt{2}}{2\sqrt{2}}$

(D) $\sqrt{3} - \sqrt{2}$

$\frac{1}{\sqrt{3} + \sqrt{2}}$ সংখ্যাটো তলৰ কাৰ সৈতে সমান?

(A) $\frac{1}{\sqrt{3} - \sqrt{2}}$

(B) $\frac{\sqrt{3} - \sqrt{2}}{2\sqrt{3}}$

(C) $\frac{\sqrt{3} - \sqrt{2}}{2\sqrt{2}}$

(D) $\sqrt{3} - \sqrt{2}$

56. What is the sum of the series $\frac{1}{1 \times 2} + \frac{1}{2 \times 3} + \frac{1}{3 \times 4} + \dots + \frac{1}{99 \times 100}$?

(A) 0.99

(B) 1.01

(C) 2.0

(D) 2.5

$\frac{1}{1 \times 2} + \frac{1}{2 \times 3} + \frac{1}{3 \times 4} + \dots + \frac{1}{99 \times 100}$ শৃংখলটোৰ যোগফল কিমান?

(A) 0.99

(B) 1.01

(C) 2.0

(D) 2.5

57. What is the product of the highest common factor and the least common multiple of 225 and 108?

(A) 333

(B) 2700

(C) 12150

(D) 24300

225 আৰু 108ৰ গৰিষ্ঠ সাধাৰণ গুণনীয়ক আৰু লঘিষ্ঠ সাধাৰণ গুণিতকৰ পূৰণফল কিমান?

(A) 333

(B) 2700

(C) 12150

(D) 24300

58. In a bag, the ratio of 1 rupee coins to 2 rupee coins is 4 : 5. If the total value of these coins in the bag is ₹ 630, then what is the number of 1 rupee coins in the bag?

(A) 45

(B) 100

(C) 160

(D) 180

মোনা এখনত থকা 1 টকাৰ মুদ্রা আৰু 2 টকাৰ মুদ্রাৰ অনুপাত 4 : 5. মোনাত থকা এই মুদ্রাবোৰৰ মুঠ মান ₹ 630 হ'লে মোনাটোত থকা 1 টকাৰ মুদ্রাৰ সংখ্যা কিমান?

(A) 45

(B) 100

(C) 160

(D) 180

59. What will be the change in the area of the rectangle if its length is increased by 10% and the breadth is decreased by 10%?

(A) Decrease by 1%

(B) Increase by 1%

(C) Decrease by 10%

(D) Increase by 10%

আয়তক্ষেত্র এটাৰ দৈৰ্ঘ্য 10% বঢ়ালে আৰু প্রস্থ 10% কমালে আয়তক্ষেত্রটোৰ ক্ষেত্রফলৰ পৰিৱৰ্তন কিমান হ'ব?

(A) 1% কমিব

(B) 1% বাঢ়িব

(C) 10% কমিব

(D) 10% বাঢ়িব

60. The mean of a set of 10 observations is 15. If the mean of the first 4 observations is 12, then what is the mean of the remaining 6 observations?

(A) 13

(B) 14

(C) 16

(D) 17

10টা নিৰীক্ষণৰ সংহতি (set) এটাৰ গড় হ'ল 15. প্রথম 4টা নিৰীক্ষণৰ গড় 12 হ'লে বাকী থকা 6টা নিৰীক্ষণৰ গড় কিমান?

(A) 13

(B) 14

(C) 16

(D) 17

61. A circular field of radius 70 ft is to be enclosed by a wall. The construction cost is ₹ 50 per square foot of the wall's surface area. If the budget is ₹ 77,000, then what is the maximum height that can be constructed with that amount? (Take $\pi = \frac{22}{7}$)

- (A) 3 ft (B) 3.5 ft
(C) 4.5 ft (D) 7 ft

70 ft ব্যাসার্ধৰ বৃত্তাকাৰ পথাৰ এখন দেৱালেৰে পৰিবেষ্টিত কৰা হ'ব। দেৱালৰ পৃষ্ঠৰ প্ৰতি বৰ্গ ফুটৰ নিৰ্মাণ ব্যয় হৈছে ₹ 50. যদি বাজেট-ধাৰ্য ধন ₹ 77,000 হয়, তেন্তে এই পৰিমাণৰ ধনেৰে সৰ্বোচ্চ কিমান উচ্চতালৈ দেৱালখন নিৰ্মাণ কৰিব পৰা যাব? ($\pi = \frac{22}{7}$ বুলি ধৰি লওক)

- (A) 3 ft (B) 3.5 ft
(C) 4.5 ft (D) 7 ft

62. Consider the query : Is n an even integer?

Statement (I) : $3n$ is an even integer.

Statement (II) : $n + 1$ is an odd integer.

Which of the following options is correct?

- (A) Each statement alone is sufficient.
(B) Both statements together are sufficient, but neither statement alone is sufficient.
(C) Statement (I) alone is sufficient, but Statement (II) alone is not sufficient.
(D) Statement (II) alone is sufficient, but Statement (I) alone is not sufficient.

এই জিজ্ঞাসাতোলৈ মন কৰক : n এটা যুগ্ম পূৰ্ণ সংখ্যা (integer) হয়নে?

উক্তি (I) : $3n$ এটা যুগ্ম পূৰ্ণ সংখ্যা।

উক্তি (II) : $n + 1$ এটা অযুগ্ম পূৰ্ণ সংখ্যা।

তলৰ বিকল্পসমূহৰ ভিতৰত কোনটো শুদ্ধ?

- (A) প্ৰত্যেকটো উক্তি অকলেই যথেষ্ট।
(B) একেলগে দুয়োটা উক্তি যথেষ্ট, কিন্তু অকলে কোনোটো উক্তিৰেই যথেষ্ট নহয়।
(C) উক্তি (I) অকলেই যথেষ্ট, কিন্তু অকলে উক্তি (II) যথেষ্ট নহয়।
(D) উক্তি (II) অকলেই যথেষ্ট, কিন্তু অকলে উক্তি (I) যথেষ্ট নহয়।

63. What is the arithmetic mean of the angles of a hexagon?

- (A) 60° (B) 90°
(C) 120° (D) 150°

ষড়ভুজ এটাৰ কোণকেইটাৰ পাৰিগণিতীয় (arithmetic) গড় কিমান?

- (A) 60° (B) 90°
(C) 120° (D) 150°

64. What is the difference between the greatest negative integer and the smallest whole number?

- (A) -1 (B) 0
(C) 1 (D) None of the above

গৰিষ্ঠ ঋণাত্মক পূৰ্ণ সংখ্যা (integer) আৰু লঘিষ্ঠ অখণ্ড সংখ্যা (whole number)ৰ মাজত পাৰ্থক্য কিমান?

- (A) -1 (B) 0
(C) 1 (D) ওপৰৰ এটাও নহয়

65. If $\sqrt{2} = 1.414$, then what is the value of $\frac{\sqrt{2}+1}{\sqrt{2}-1}$?

- (A) 1 (B) 3
(C) 3.146 (D) 5.828

যদি $\sqrt{2} = 1.414$, তেন্তে $\frac{\sqrt{2}+1}{\sqrt{2}-1}$ ৰ মান কিমান?

- (A) 1 (B) 3
(C) 3.146 (D) 5.828

66. What is the remainder when 9^{100} is divided by 7?

- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 4

9^{100} ক 7ৰে ভাগ কৰিলে ভাগশেষ কিমান হ'ব?

- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 4

C D T

67. You are heading a multidisciplinary team tasked with developing a real-time disaster response system for a flood-prone region. The project involves on-ground data collection, satellite integration and AI-based prediction models, and must be completed before the monsoon season. Coordination challenges, data reliability, and time constraints are critical concerns.

What will you do?

GIS AI

- I. Establish a central command dashboard where all data streams are integrated and monitored continuously.
- II. Mandate that all team members strictly follow a fixed 9-to-5 schedule to ensure accountability.
- III. Grant domain experts (e.g., AI specialists) flexible working arrangements, while ensuring field teams to follow location-based deployment.
- IV. Put a special mechanism in place to verify the field data before their integration into the model.

Which of the following options is correct?

- ✓ (A) I (B) I and II
(C) II and IV (D) I, III and IV

আপুনি বানপানীপ্ৰবণ অঞ্চল এটাৰ বাবে বাস্তৱিক সময়-সাপেক্ষ দুৰ্যোগ সঁহাৰি ব্যৱস্থা এটাৰ বিকাশৰ অৰ্থে গঠিত বহুবিষয়ক (multidisciplinary) দল এটাৰ নেতৃত্ব বহন কৰিছে। প্ৰকল্পটোত ক্ষেত্ৰভিত্তিক তথ্য সংগ্ৰহ, উপগ্ৰহ সংযুক্তিকৰণ আৰু কৃত্ৰিম বুদ্ধিমত্তা-ভিত্তিক পূৰ্বানুমান আৰ্হি অন্তৰ্ভুক্ত হৈ আছে, আৰু ই বাৰিষাৰ পূৰ্বে সমাপ্ত হ'বই লাগিব। সমন্বয়জনিত সমস্যা, তথ্যৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা আৰু সময়ৰ বাধাবাধকতা প্ৰকল্পটোৰ জটিল দিশ।

আপুনি কি কৰিব?

- I. এটা কেন্দ্ৰীয় নিয়ন্ত্ৰণ ডেছব'ৰ্ড (dashboard) স্থাপন কৰক, য'ত সকলো সংগৃহীত তথ্য সমন্বিত কৰি অবিৰতভাৱে নিৰীক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।
- II. দায়বদ্ধতা নিশ্চিত কৰিবলৈ দলৰ সকলো সদস্যক পুৱা 9 বজাৰ পৰা সন্ধিয়া 5 বজালৈকে দৃঢ়ভাৱে এক নিৰ্ধাৰিত সময়সূচী মানি চলিবলৈ বাধ্য কৰক।
- III. বিষয়-বিশেষজ্ঞসকলক (যেনে কৃত্ৰিম বুদ্ধিমত্তা বিশেষজ্ঞ) নমনীয় (flexible) কৰ্মব্যৱস্থাৰ সুবিধা দিয়ক, আনহাতে ক্ষেত্ৰ-দলসমূহে স্থান-ভিত্তিক মোতায়েন ব্যৱস্থা অনুসৰণ কৰাটো নিশ্চিত কৰক।
- IV. আৰ্হিটোত (Model) একত্ৰিত কৰাৰ পূৰ্বে ক্ষেত্ৰভিত্তিক তথ্যসমূহ নিশ্চিতকৰণৰ বাবে এটা বিশেষ ব্যৱস্থা প্ৰবৰ্তন কৰক।

তলৰ বিকল্পসমূহৰ ভিতৰত কোনটো শুদ্ধ?

- (A) I (B) I আৰু III
(C) II আৰু IV (D) I, III আৰু IV

68. Five departments have been allotted to five officers A, B, C, D and E.

- I. A is not in Finance.
- II. B is in either Health or Education.
- III. C is not in the same department as D.
- IV. E is in Finance.
- V. Education is not assigned to either A or D.

Which of the following must be true?

(A) B is in Health.	(B) A is in Education.
(C) D is not in Education.	(D) C is in Health.

পাঁচটা বিভাগ A, B, C, D আৰু E এই পাঁচজন বিষয়াৰ মাজত আবণ্টন দিয়া হৈছে।

- I. A বিভক্ত নাই।
- II. B স্বাস্থ্য অথবা শিক্ষাত আছে।
- III. C আৰু Dৰ বিভাগ একে নহয়।
- IV. E বিভক্ত আছে।
- V. শিক্ষা A বা Dক আবণ্টন দিয়া হোৱা নাই।

তলৰ কোনটো শুদ্ধ হ'ব লাগিব?

(A) B স্বাস্থ্যত আছে।	(B) A শিক্ষাত আছে।
(C) D শিক্ষাত নাই।	(D) C স্বাস্থ্যত আছে।

69. The Chairman of a Selection Committee arrived at the interview hall at 10 minutes to 12:30 p.m. He arrived 20 minutes earlier than the other members, who arrived late by 30 minutes of the scheduled time. At what time the interview was scheduled?

(A) 12:00 noon	(B) 12:10 p.m.
(C) 12:30 p.m.	(D) 12:40 p.m.

বাছনি সমিতিৰ অধ্যক্ষগৰাকী দুপৰীয়া 12:30 বজাৰ 10 মিনিট পূৰ্বে সাক্ষাৎকাৰ কক্ষত উপস্থিত হৈছিল। তেওঁ আন সদস্যসকলতকৈ 20 মিনিট আগতে আহি পাইছিল আৰু সদস্যসকল নিৰ্ধাৰিত সময়তকৈ 30 মিনিট পলম কৰি আহি পাইছিল। সাক্ষাৎকাৰৰ নিৰ্ধাৰিত সময় কি আছিল?

(A) দুপৰীয়া 12:00 বজাত	(B) দুপৰীয়া 12:10 বজাত
(C) দুপৰীয়া 12:30 বজাত	(D) দুপৰীয়া 12:40 বজাত

70. A technical glitch caused your visual presentation to fail during your address in a seminar. What should be your best possible response?

- (A) Try to correct the problem yourself with the help of the organizer.
- (B) Wait for the technical team to rectify the glitch.
- (C) Continue with the address by using descriptive analogies and moving closer to interact with the audience.
- (D) Politely recuse yourself advising the organizers to be better prepared with equipments in future.

আলোচনাচক্র এখনত আপুনি ভাষণ দি থাকোঁতে কাৰিকৰী বিজুতিৰ বাবে আপোনাৰ দৃশ্য উপস্থাপন ব্যৱহাৰটো বিকল হৈ পৰিল। আপোনাৰ বাবে সৰ্বোত্তম পদক্ষেপ কি হ'ব?

- (A) আয়োজকৰ সহায়ত সমস্যাটো নিজেই সমাধান কৰাৰ চেষ্টা কৰক।
- (B) কাৰিকৰী দল এটা আহি বিজুতিটো সংশোধন কৰাৰ বাবে অপেক্ষা কৰক।
- (C) বৰ্ণনামূলক উপমা ব্যৱহাৰ কৰি আৰু শ্ৰোতাসকলৰ সৈতে মতবিনিময় কৰিবলৈ তেওঁলোকৰ ওচৰলৈ গৈ ভাষণ অব্যাহত ৰাখক।
- (D) আয়োজকসকলক ভৱিষ্যতলৈ সঁজুলিসমূহ ভালদৰে প্ৰস্তুত কৰি ৰাখিবলৈ পৰামৰ্শ দি সৰ্বিনয়ে আপোনাৰ ভাষণ সামৰক।

71. While traveling in a commercial taxi to a neighboring State for a high-priority meeting, your driver stops at a toll gate to pay the mandatory toll fee. While your taxi was at the counter, you observe that the desk clerk taking an extra amount of ₹ 50 for which no receipt has been provided. You are already running late for the meeting.

What should be the appropriate response from your end as a responsible senior public servant?

- (A) Immediately confront the clerk and demand that he returns the illegally collected money to the driver.
- (B) Do not interfere, as it is a private matter between the driver and the clerk and you cannot afford to be late for the meeting.
- (C) Pay ₹ 50 yourself to the driver later to compensate him and ensure that you reach the meeting on time.
- (D) Take note of the incident and the clerk's details, proceed to your meeting, and subsequently report the matter to the higher authorities.

উচ্চ-অগ্ৰাধিকাৰৰ বৈঠক এখনত যোগদানৰ হেতু আপুনি চুবুৰীয়া প্ৰদেশ এখনলৈ বাণিজ্যিক টেক্সিৰে যাত্ৰা কৰিছে। বাধ্যতামূলক ট'ল আঁচল আদায় দিবলৈ গাড়ীচালকজনে ট'ল গেটত টেক্সিখন ৰখালে। টেক্সিখন কাউণ্টাৰৰ ওচৰত বৈ থকা অৱস্থাত ট'লৰ কৰ্মচাৰীজনে বচিদ নিদিয়াকৈ অতিৰিক্তভাৱে ₹ 50 আদায় লোৱা আপোনাৰ দৃষ্টিগোচৰ হ'ল। ইতিমধ্যে বৈঠকৰ বাবে আপোনাৰ পলম হ'ব ধৰিছে।

এজন দায়িত্বশীল জ্যেষ্ঠ চৰকাৰী বিষয়া হিচাপে আপোনাৰ বাবে উপযুক্ত পদক্ষেপ কি হ'ব?

- (A) তাৎক্ষণিকভাৱে কৰ্মচাৰীজনক উভতি ধৰি তেওঁক অবৈধভাৱে আদায় লোৱা ধনখিনি গাড়ীচালকক ঘূৰাই দিবলৈ ক'ব।
- (B) যিহেতু ই গাড়ীচালক আৰু কৰ্মচাৰীজনৰ মাজৰ ব্যক্তিগত বিষয় আৰু বৈঠকৰ বাবে আপুনি পলম কৰিব নোৱাৰে গতিকে আপুনি হস্তক্ষেপ নকৰে।
- (C) পৰৱৰ্তী সময়ত গাড়ীচালকজনক নিজৰ পৰা ₹ 50 আদায় দি তেওঁৰ ক্ষতিপূৰণ কৰিব আৰু আপুনি সময় মতে বৈঠকত উপস্থিত হোৱাটো নিশ্চিত কৰিব।
- (D) ঘটনাটো আৰু কৰ্মচাৰীজনৰ বিষয়ে সৰ্বিশেষ মন কৰি লৈ আপোনাৰ বৈঠকলৈ আগবাঢ়ক, আৰু পিছত বিষয়টো উন্নতি কৰ্তৃপক্ষক অৱগত কৰক।

72. During a team meeting chaired by you, you observe that the deliberation thereof is dominated by one team member. What should you do?

- (A) Let it continue without any intervention from your end.
 (B) Conclude the meeting since you are no longer in control of it.
 (C) Skilfully shift the focus from the dominating participant, and encourage the participation from other members.
 (D) Support the dominant person, acknowledging his contribution to the meeting.

আপোনাৰ অধ্যক্ষতাত অনুস্থিত দলীয় বৈঠক এখনৰ আলোচনাকালত দলীয় সদস্য এজনে আধিপত্য বিস্তাৰ কৰাটো আপোনাৰ দৃষ্টিগোচৰ হ'ল। আপুনি কি কৰা উচিত?

- (A) হস্তক্ষেপ নকৰি আপুনি বৈঠকখন চলি থাকিবলৈ দিব।
 (B) আপোনাৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাহিৰলৈ যোৱাৰ বাবে বৈঠকৰ সমাপ্তি ঘোষণা কৰিব।
 (C) আধিপত্য বিস্তাৰ কৰা অংশগ্ৰহণকাৰীজনৰ পৰা কৌশলেৰে মনোযোগ আঁতৰাই আনিব, আৰু আন সদস্যসকলক আলোচনাত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিব।
 (D) বৈঠকখনত আধিপত্য বিস্তাৰ কৰা ব্যক্তিজনক সমৰ্থন কৰি তেওঁৰ অৱদানৰ শলাগ ল'ব।

73. A committee of five must include three instructors from amongst V, W, X, Y and Z, and two technicians from amongst α , β , γ and δ , under the following conditions :

- I. Z serves only if α serves.
 II. X serves only if Y and δ serve.
 III. V and W must serve together.
 IV. Neither α nor β can serve, if γ serves.

Then which of the following is an acceptable composition of the committee?

- (A) X, Y, Z, γ and δ (B) V, W, Y, α and δ
 (C) V, W, X, β and δ (D) X, Y, Z, α and β

তলত উল্লেখ কৰা চৰ্তসমূহৰ সাপেক্ষে পাঁচজনীয়া সমিতি এখনত বাধ্যতামূলকভাৱে V, W, X, Y আৰু Zৰ মাজৰ পৰা তিনিজন প্ৰশিক্ষক আৰু α , β , γ আৰু δ ৰ মাজৰ পৰা দুজন কাৰিকৰী বিশেষজ্ঞ থাকিব লাগে :

- I. α থাকিলেহে Z থাকিব।
 II. Y আৰু δ থাকিলেহে X থাকিব।
 III. V আৰু W একেলগে থাকিবই লাগিব।
 IV. যদি γ থাকে, তেন্তে α আৰু β কোনোৰে নাথাকে।

তেন্তে তলৰ কোনটো সমিতিখনৰ এটা গ্ৰহণযোগ্য গাঁথনি হ'ব?

- (A) X, Y, Z, γ আৰু δ (B) V, W, Y, α আৰু δ
 (C) V, W, X, β আৰু δ (D) X, Y, Z, α আৰু β

Instruction : Read the table below and answer the Question Nos. 74 and 75 :

নির্দেশনা : তলৰ তালিকাখন (table) পঢ়ি প্ৰশ্ন নং 74 আৰু 75ৰ উত্তৰ দিয়ক :

Yearly commission earned by five salesmen (in ₹) পাঁচজন বিক্ৰেতাই উপাৰ্জন কৰা বাৰ্ষিক কমিছন (₹ হিচাপত)						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Salesman A বিক্ৰেতা A	27,350	28,500	25,200	29,800	24,600	27,000
Salesman B বিক্ৰেতা B	26,850	27,900	27,400	28,000	25,500	29,000
Salesman C বিক্ৰেতা C	26,200	27,900	28,200	29,100	29,400	30,000
Salesman D বিক্ৰেতা D	27,850	30,040	29,800	30,060	29,800	32,000
Salesman E বিক্ৰেতা E	28,640	29,000	28,750	30,000	29,750	29,700

74. In the year 2024, the commission earned by salesman D was approximately what percent more of the commission earned by salesman A?

- (A) 17.21 (B) 21.14
(C) 24.34 (D) 27.05

2024 চনত বিক্ৰেতা Dএ উপাৰ্জন কৰা কমিছন, বিক্ৰেতা Aএ উপাৰ্জন কৰা কমিছনতকৈ মোটামুটিভাৱে কিমান শতাংশ অধিক?

- (A) 17.21 (B) 21.14
(C) 24.34 (D) 27.05

75. In the year 2023, the commission of the salesman B was approximately what percent of the total commission earned by the five salesmen that year?

- (A) 12 (B) 19
(C) 28 (D) 34

2023 চনত বিক্ৰেতা Bৰ কমিছন, সেই বছৰত পাঁচজন বিক্ৰেতাই উপাৰ্জন কৰা মুঠ কমিছনৰ মোটামুটিভাৱে কিমান শতাংশ?

- (A) 12 (B) 19
(C) 28 (D) 34

76. A shopkeeper earns a profit of 15% on selling a book at 10% discount on the printed price. What is the ratio of the cost price and the printed price of the book?

(A) 15 : 21

(B) 16 : 23

(C) 17 : 21

(D) 18 : 23

ছপা দামতকৈ 10% বেহাই মূল্যত কিতাপ এখন বিক্ৰি কৰি দোকানী এজনে 15% লাভ অৰ্জন কৰিলে। কিতাপখনৰ কিনা দাম আৰু ছপা দামৰ অনুপাত কিমান?

(A) 15 : 21

(B) 16 : 23

(C) 17 : 21

(D) 18 : 23

Instruction : The following table provides the amount of income of a departmental store for 4 months (in ₹ thousand). Read the table carefully and answer the Question Nos. 77 and 78 :

নিৰ্দেশনা : তলৰ তালিকাখনে (table) ডিপাৰ্টমেণ্টেল দোকান (departmental store) এখনৰ 4 মাহৰ উপাৰ্জন প্ৰদৰ্শন কৰিছে (₹ হাজাৰত)। তালিকাখন ভালদৰে পঢ়ি প্ৰশ্ন নং 77 আৰু 78ৰ উত্তৰ দিয়ক :

Month মাহ	Income (in ₹ thousand) উপাৰ্জন (₹ হাজাৰত)			
	Grocery গেলামাল	Vegetables শাক-পাচলি	Utensils বাচন-বৰ্তন	Beverages পানীয়
January জানুৱাৰী	93	45	7.5	11
February ফেব্ৰুৱাৰী	102	48	6.2	13
March মাৰ্চ	117	62	12.1	22
April এপ্ৰিল	104	55	8.2	44

77. What is the average income of the store per month from utensils (in ₹ thousand) during these 4 months?

(A) 6.75

(B) 8.50

(C) 9.25

(D) 9.50

এই 4 মাহত বাচন-বৰ্তনৰ পৰা দোকানখনৰ প্ৰতি মাহে গড় উপাৰ্জন (₹ হাজাৰত) কিমান?

(A) 6.75

(B) 8.50

(C) 9.25

(D) 9.50

78. What percentage of the total income of the store for the entire four-month period is coming from the sell of beverages?

- (A) 10 (B) 11
(C) 12 (D) 15

এই চাৰি মাহত দোকানখনৰ মুঠ উপাৰ্জনৰ কিমান শতাংশ পানীয় বিক্ৰিৰ পৰা আহিছে?

- (A) 10 (B) 11
(C) 12 (D) 15

79. If x and y are two integers and (I) $x \neq y$ and (II) $x + y = 20$, then what is the maximum value of xy ?

- (A) 91 (B) 96
(C) 98 (D) 99

x আৰু y দুটা পূৰ্ণ সংখ্যা (integer) আৰু (I) $x \neq y$ আৰু (II) $x + y = 20$, তেন্তে xy ৰ সৰ্বাধিক মান কিমান?

- (A) 91 (B) 96
(C) 98 (D) 99

80. Consider the following two statements :

1. All poets are creative.
2. Some creative people are philosophers.

Conclusions :

- (I) Some poets are philosophers.
- (II) Some philosophers are creative.

Which of the following options is correct?

- (A) I (B) II
(C) Both are correct (D) Neither is correct

তলৰ উক্তি দুটালৈ মন কৰক :

1. সকলো কবিয়ে সৃজনশীল।
2. কিছুমান সৃজনশীল ব্যক্তি দাৰ্শনিক।

সিদ্ধান্তসমূহ :

- (I) কিছুমান কবি দাৰ্শনিক।
- (II) কিছুমান দাৰ্শনিক সৃজনশীল।

তলৰ বিকল্পসমূহৰ ভিতৰত কোনটো শুদ্ধ?

- (A) I (B) II
(C) দুয়োটা শুদ্ধ (D) এটাও শুদ্ধ নহয়